

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В РЕГІОНІ

Тебенко В.М., доцент,
Таврійський державний агротехнологічний університет
м. Мелітополь, Україна

***Summary.** The article observes the characteristics of small business in the Zaporozhye region in 2017. The analysis of statistical data of key indicators of small businesses and individual entrepreneurs on key indicators of small businesses.*

***Keywords:** small businesses, individual entrepreneurs, entrepreneurship, performance, employers, sales, small business development.*

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку економіки України можна розглядати як складний та суперечливий процес перетворення економічних структур, що зумовлює утворення та розвиток нових суб'єктів підприємницької діяльності. Роль та функції малого підприємництва полягають не тільки в тому, що воно є одним із найважливіших дійових факторів соціально-економічного розвитку суспільства, яке спирається на ринкові методи господарювання. Його важливою функцією є сприяння соціально-політичній стабільності, тобто воно відкриває простір вільному вибору шляхів і методів роботи на користь суспільства та забезпечення добробуту.

За даними Головного управління статистики в Запорізькій області кількість зареєстрованих суб'єктів господарювання у 2017 році складала 77621 одиниць, з них: 14576 підприємств (18,8 %) та 63045 фізичних осіб-підприємців (81,2 %). З усіх суб'єктів господарювання в області 39305 (50,6 %) працюють в обласному центрі, 20132 суб'єктів (25,9 %) - в районах області, 18184 суб'єктів (23,5 %) зареєстровано в містах обласного значення.

Згідно з даними розподілу підприємств області за видами економічної діяльності кількість великих підприємств складає – 23 одиниці (або 0,15 %), середніх підприємств - 578 од. (4 %), малих підприємств – 13975 од. (95,9 %). Причому 87,3 % малих підприємств це мікропідприємства – 12201 одиниць.

Великі підприємства області - це 18 підприємств промисловості та 5 підприємств оптової та роздрібною торгівлі. Із середніх підприємств найбільшу питому вагу займають підприємства промисловості - 38 %, та сільського господарства - 19,7 %. Аналізуючи розподіл малих підприємств за видами економічної діяльності можна відмітити, що більшість таких підприємств зосереджено в оптовій та роздрібній торгівлі - 27,3 %, в сільському господарстві - 19,7 %, в промисловості - 17,6 %.

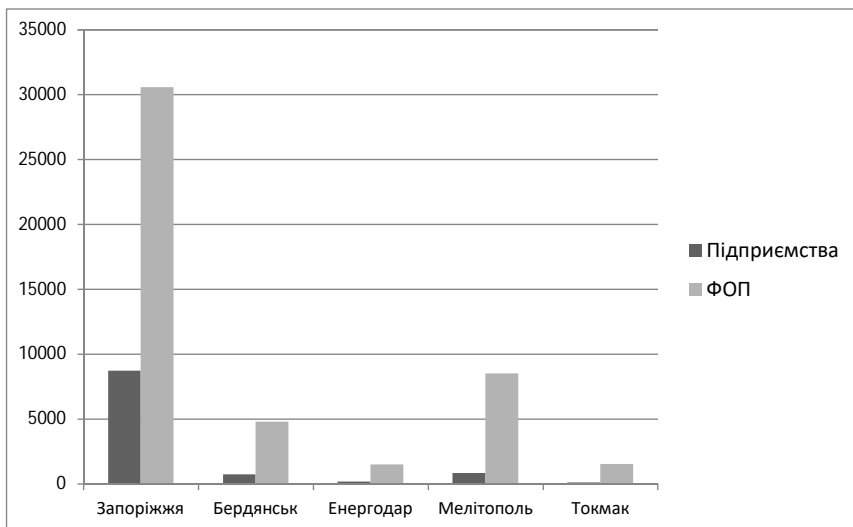

Рис. 1. Кількість суб'єктів господарювання по містах області

Кількість найманих робітників на підприємствах – 12344 осіб, у тому числі на середніх підприємствах - 8241 особа, на малих підприємствах - 4103 особи, з них на мікропідприємствах наймано - 1400 осіб. Найбільша кількість найманих працівників малих підприємств зайнята в промисловості - 36,4%; - у сфері торгівлі, наданні послуг - 28,5% (ремонт автомобілів, побутових виробів, предметів особистого споживання); 17,1% - на підприємствах по здійсненню операцій з нерухомим майном, оренда, надання послуг підприємцям; 8,2% - у будівництві; 9,8% - у сфері транспортних послуг.

Фінансовий результат (позитивне сальдо) по всіх видах підприємств до оподаткування склав 20939,554 млн грн., в тому числі по середніх – 2157,17 млн.грн., по малих підприємствах – 3226,73 млн.грн. Підприємства діяльність яких була прибутковою за 2017 рік складають в області близько 77,6 %. Серед видів економічної діяльності найвищий фінансовий результат був отриманий малими підприємствами в сільському господарстві 2450,23 млн.грн. та промисловості 460,8 млн.грн.

Згідно з показниками діяльності суб'єктів підприємництва області можна стверджувати, що найбільший розвиток в області отримали суб'єкти малого підприємництва. Частка суб'єктів малого підприємництва в загальній кількості ФОП складає 99,96 %, з них на долю суб'єктів мікропідприємництва припадає 99,3 % суб'єктів. На суб'єкти малого підприємництва області припадає 98,2 % кількості зайнятих працівників; 95,2 % кількості найманих працівників; 96,7 % обсягу реалізованої продукції, товарів та послуг.

Показники діяльності суб'єктів підприємництва області з розподілом за їх розмірами в 2017 році

	фізичні особи-підприємці			
	Усього	суб'єкти середнього підприємництва	суб'єкти малого підприємництва	з них суб'єкти мікропідприємництва
Кількість суб'єктів господарювання, одиниць	63045	19	63026	62590
Кількість суб'єктів господарювання на 10 тис. осіб наявного населення, од.	364	0	364	362
Кількість зайнятих працівників, тис. осіб	100,5	1,8	98,7	90,6
Кількість найманих працівників, тис. осіб	37,4	1,8	35,6	28,0
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг), млн.грн	23152,2	750,1	22402,1	20939,2

За даними Головного управління статистики в Запорізькій області в місті Мелітополі діють 9336 суб'єктів господарювання, з них: 835 підприємств (8,9 % суб'єктів господарювання) та 8501 ФОП. На підприємствах міста кількість найманих працівників в цілому складає 16,9 тис. осіб, у тому числі на підприємствах наймано 12,3 тис. осіб (72,8 % до загальної кількості), найманих працівників в ФОП - 4,6 тис. осіб (27,2 %).

Малі і середні підприємства відіграють значну роль в економіці міста. Мале підприємництво формує конкурентне середовище, надає ринковій економіці гнучкості, оперативно реагує на потреби ринку, створює нові робочі місця, вирішуючи проблеми зайнятості населення і зменшуючи соціальну напругу. Важливу роль відіграє мале підприємництво в наповненні міського бюджету. Так, доля надходжень від суб'єктів малого підприємництва до місцевого бюджету за II квартал поточного року склала 36,5% в загальному об'ємі надходжень. За 2016 рік цей показник склав 38,5%.

Висновки. Економічне зростання регіону великою мірою залежить від інноваційної активності підприємницьких структур, від їх прагнень, зусиль і здатності використовувати у своїй діяльності новіші технології, творчо підходити до визначення способів задоволення потреб споживачів, на основі чого вдосконалювати та оновлювати продукцію, отримуючи більші доходи і зміцнюючи свої ринкові позиції.

За умов дестабілізації економіки, обмеження фінансових ресурсів саме суб'єкти малого підприємництва не вимагають великих стартових інвестицій, мають швидке обертання ресурсів, спроможні за певної підтримки найбільш швидко й економічно доцільно вирішувати проблеми монополізації, стимулювати розвиток економічної конкуренції.

Список літератури:

1. Про основні підсумки соціально-економічного розвитку Запорізької області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: uvpi@zoda.gov.ua
2. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2017 році. Статистичний збірник // [Відпов. за випуск О.О. Кармазіна].– К. : ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2018. – 177 с.

УДК 657:334.012.631-043.86

КОНЦЕПЦІЯ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Трачова Д.М. к.е.н., доцент

Демчук О.М. к.е.н., доцент

*Таврійський державний агротехнологічний університет
м. Мелітополь, Україна*

The problems of the formation of scientific support of the conceptual foundations of the depreciation policy in the information and innovative era of economic development, the substantiation of the key role of the institution of accounting in the formation of depreciation policy in Ukraine.

Key words: *depreciation policy, institutional accounting theory, information support, accounting, innovation policy, investment policy, accounting, accounting organization.*

Пріоритет фіскальної політики, формальний підхід підприємства до питання амортизації, неналежне науково-нормативне забезпечення, що призводить до відсутності стимулів і ресурсів для інноваційного відтворення, обмеженості інституційної інфраструктури та повільного впровадження високих технологій призвели до низької адаптованості економіки України до викликів сучасності. Під впливом науково-технічного прогресу з середини ХХ ст. у практиці господарювання та науковому середовищі застосовується явище «морального» зносу активу та розуміння важливості симбіозу амортизаційної й інноваційної політики. Відтак очевидним є бухгалтерський вплив на теоретичне і практичне розуміння категорії «амортизація». Амортизація сприймається як інституційно-обліковий процес акумулювання коштів підприємства на розширене інноваційне відтворення його необоротних активів, що визначається формальними «правилами гри» (законодавчі, податкові та інші норми) та неформальними правилами (судження бухгалтерів підприємств в межах облікової політики), та дозволяє розглядати амортизаційну політику, як інтегрований інструмент стратегічного фінансового планування та інвестиційно-інноваційного відтворення необоротних активів на всіх рівнях управління і при формуванні політики з прискореного науково-технічного розвитку України у відповідних державних стратегіях, концепціях і програмах.